

NERASTNÉ SUROVINY V NÁRODNOM HOSPODÁRSTVE MINERALS IN THE NATIONAL ECONOMY

Nerastné suroviny predstavujú základ výroby v hutníctve, elektrotechnickom, chemickom, stavebnom, keramickom a sklárskom priemysle, ako aj v ďalších priemyselných odvetviach. Ťažba nerastných surovín (vrátane ťažby ropy a zemného plynu) sa v r. 2005 podieľala na tvorbe hrubého domáceho produktu (HDP) hodnotou 6 939 mil. Sk v bežných cenách, čo predstavuje 0,5 % z HDP (rovnaký podiel na celkovom HDP ako v r. 2004). Podstatnú časť tvorí ťažba nerudných, stavebných a energetických surovín. Ťažba a spracovanie väčšiny nerudných a stavebných surovín (magnezit, vápenec, dolomit, sadrovec, stavebný kameň a i.) pokrýva v podstatnej miere ich domácu spotrebu.

Nerastné suroviny a výrobky na minerálnej báze predstavujú dôležitú položku zahraničného obchodu SR. Bilancia zahraničného obchodu v oblasti nerastných surovín je permanentne pasívna (obr. 1) v dôsledku veľkého objemu dovážaných minerálnych palív (ropa, zemný plyn, čierne uhlie) a rudných surovín (železné rudy, suroviny pre hutníctvo hliníka, železa a ferozliatin). Prehľad obchodnej štatistiky najvýznamnejších skupín nerastných surovín a výrobkov na minerálnej báze je v tab. 1.

Prehľad produkcie kovov, vybraných chemických, rafinovaných a nekovových minerálnych výrobkov je uvedený v tab. 2.

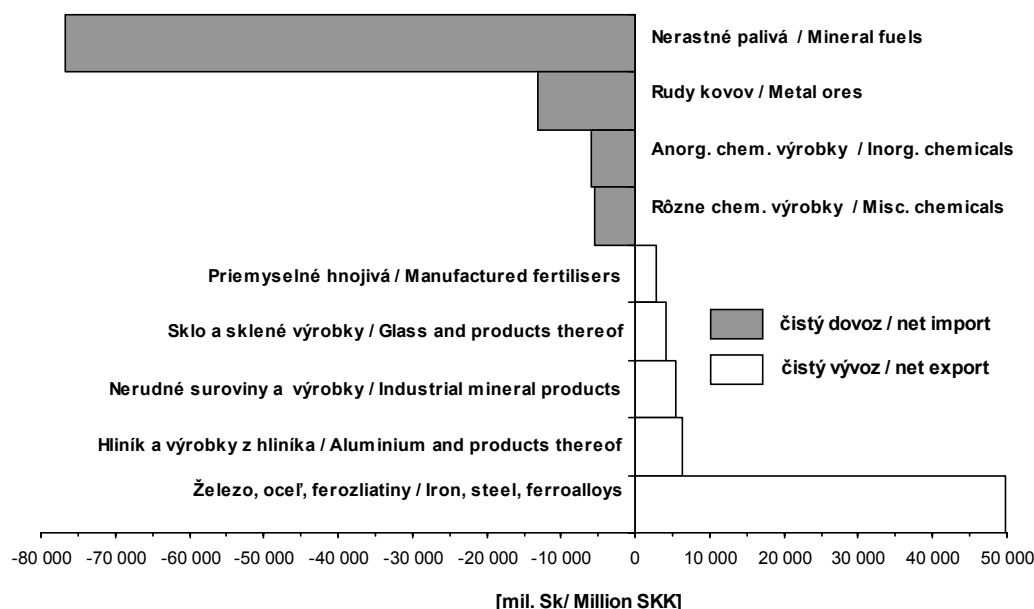
Zamestnanosť v banskom priemysle (tab. 3) má naďalej klesajúcu tendenciu, čo sa nezmenilo ani v roku 2005.

Minerals and mineral-based products are the basis of production for metallurgical, electricity, chemical, brick, ceramics, tile, glass and other industries in Slovakia. Mining and quarrying of minerals (including extraction of crude oil and natural gas) contributed 6,939 million SKK, or 0.5 %, to Gross Domestic Product (GDP) at factor costs in 2005 (the same level of contribution to GDP as in 2004).

Minerals and mineral-based products represent an important item of foreign trade of the Slovak Republic. Because of a large import volume of mineral fuels (crude oil, natural gas, hard coal) and metals (iron ore, zinc, materials for aluminium, iron and ferroalloys metallurgy) foreign trade balance has been permanently passive (Fig. 1). Domestic consumption of these minerals is covered mainly by import. Review on trade in minerals and mineral-based products of significant meaning is shown in Tab.1. Production of industrial minerals (magnesite, limestone, dolomite, gypsum, bentonite, barite) covers in substantial volume domestic consumption.

Review on production of metals, selected chemicals, petroleum products and non-metallic mineral products in the Slovak Republic is shown in Tab.2.

Employment in the mining industry of Slovakia, shown in Tab.3, has permanently decreasing tendency, the fall continued in 2005.

Obr. 1 Bilancia obchodu s vybranými nerastnými surovinami a výrobkami na minerálnej báze v r. 2005. (Zdroj: Zahraničný obchod SR, ŠÚSR, 2006).

Fig. 1 Balance of trade in selected minerals and mineral-based products in 2005. (Source: Foreign Trade of Slovak Republic, Statistical Office of the Slovak Republic, 2006).

Minerálne komodity a výrobky Mineral commodities and products	2001	2002	2003	2004	2005
Nerastné palivá <i>Mineral fuels</i> ¹					
Import	108 234	100 284	99 499	117 302	148 264
Export	40 266	39 513	41 628	59 545	71 455
	- 67 968	- 60 771	- 57 871	- 57 757	- 76 809
Rudy kovov <i>Metal ores</i> ²					
Import	6 126	6 448	6 667	12 281	13 531
Export	299	359	246	395	422
	- 5 827	- 6 129	- 6 421	- 11 886	- 13 109
Železo, oceľ, ferozliatiny <i>Iron, steel, ferroalloys</i> ³					
Import	14 975	18 700	20 330	31 342	35 994
Export	48 372	49 884	61 367	77 553	85 819
	+ 33 397	+ 31 184	+ 41 037	+ 46 211	+ 49 825
Hliník a výrobky z hliníka <i>Aluminium and products</i> ⁴					
Import	9 570	10 482	10 517	11 011	11 151
Export	15 811	15 184	14 616	16 662	17 449
	+ 6 241	+ 4 702	+ 4 099	+ 5 651	+ 6 298
Meď a výrobky z medi <i>Copper and products</i> ⁵					
Import	3 033	2 800	2 771	4 897	6 704
Export	2 118	2 212	1 979	3 434	4 974
	- 915	- 588	- 792	- 1 463	- 1 730
Ostatné neželezné kovy a výrobky <i>Other non-ferrous metals and prod.</i> ⁶					
Import	1 840	1 730	1 674	2 637	3 308
Export	288	235	258	623	1 236
	- 1 552	- 1 495	- 1 416	- 2 014	- 2 072
Nerudné suroviny a výrobky <i>Non-metallic mineral products</i> ⁷					
Import	2 304	2 458	2 357	2 325	3 071
Export	6 954	6 772	6 532	6 510	7 099
	+ 4 650	+ 4 314	+ 4 175	+ 4 185	+ 4 028

Tab. 1 Prehľad zahraničného obchodu s vybranými nerastnými surovinami a výrobkami na minerálnej báze v mil. Sk, obdobie 2001 - 2005 (Zdroj: Štatistický úrad SR, 2006).

Tab. 1 Review of foreign trade in selected minerals and mineral-based products in 2001 – 2005 [million SKK] (Source: Statistical Office of the Slovak Republic 2006)

1 – položka 27 colného sadzobníka / item 27 of the Customs Tariff

2 – položka 26 colného sadzobníka / item 26 of the Customs Tariff

3 – položka 72 colného sadzobníka / item 72 of the Customs Tariff

4 – položka 76 colného sadzobníka / item 76 of the Customs Tariff

5 – položka 74 colného sadzobníka / item 74 of the Customs Tariff

6 – položky 78, 79 a 80 colného sadzobníka / items 78, 79 and 80 of the Customs Tariff

7 – položka 25 colného sadzobníka / items 25 of the Customs Tariff

Rok / Year	2001	2002	2003	2004	2005
Surové železo / Pig iron [kt]	3 255	3 533	3 892	N	N
Surová oceľ / Crude steel [kt]	4 051 r	4 394 r	4 691 r	4 532 r	4 547
Ferozliatiny / Ferroalloys [kt]	71 r	153 r	142	178	N
Meď / Copper [t]	61	46	N	N	N
Hliník / Aluminium [kt]	110	147	159	182	177
Cement [kt]	2 986 r	3 033 r	3 060	3 071	3 432
Vápnó / Lime [kt]	816	910	847	875	946
Čiernouhoľný koks / Black-coal coke [kt]	1 560 e	1 650 e	1 730 e	1 730 e	N
Benzín / Petrol [kt]	1 418	1 556	1 583	1 671	1 565
Nafta / Diesel oil [kt]	2 189	2 269	2 279	2 540	2 441
Hnojivá / Fertilizers [t]	1 385	1 269	N	N	N

Tab. 2 Prehľad produkcie kovov, vybraných chemických, rafinovaných a nekovových minerálnych výrobkov v SR (Zdroj: Štatistický úrad SR, 2006; www.slovnaft.sk, www.zvcv.sk, www.worldsteel.org, US Steel Annual Report 2005, Slovalco – výročná správa 2005).

Tab. 2 Review on production of metals, selected chemicals, petroleum products and non-metallic mineral products in Slovakia (Source: Statistical Office of the Slovak Republic 2006, www.slovnaft.sk, www.zvcv.sk, www.worldsteel.org, US Steel Annual Report 2005, Slovalco Annual Report 2005)

Odvetvie ťažby / Mining branch	2001	2002	2003	2004	2005
Hnedé uhlie a lignit / Brown coal & lignite	6 922	6 511	4 890	4 119	3 551
Ropa / Crude oil	304	241	234	258	239
Zemný plyn / Natural gas	154	181	163	150	148
Rudy / Ores	1 358	789	710	724	700
Magnezit / Magnesite	2 039	1 971	1 803	1 785	1 634
Soľ / Salt	96	84	81	87	15
Vápenec / Limestone	363	393	315	364	320
Stavebný kameň / Crushed stone	1 133	1 234	1 167	1 102	1 105
Štrkopiesky / Gravel sands	544	545	610	597	688
Tehliarske suroviny / Brick clays	83	71	76	69	58
Ostatné / Other	443	349	316	296	283
Spolu / Total	13 439	12 369	10 365	9 551	8 741

Tab. 3 Prehľad zamestnanosti v banskom priemysle v Slovenskej republike. (Zdroj: Výročná správa HBÚ za rok 2005).

Tab. 3 Employment in the mining industry of the Slovak Republic. (Source: Annual Report of HBÚ 2005).